

İş Kazası Verileri ve Önleyici Stratejiler

İnşaat Sektörü

Sunum Akışı

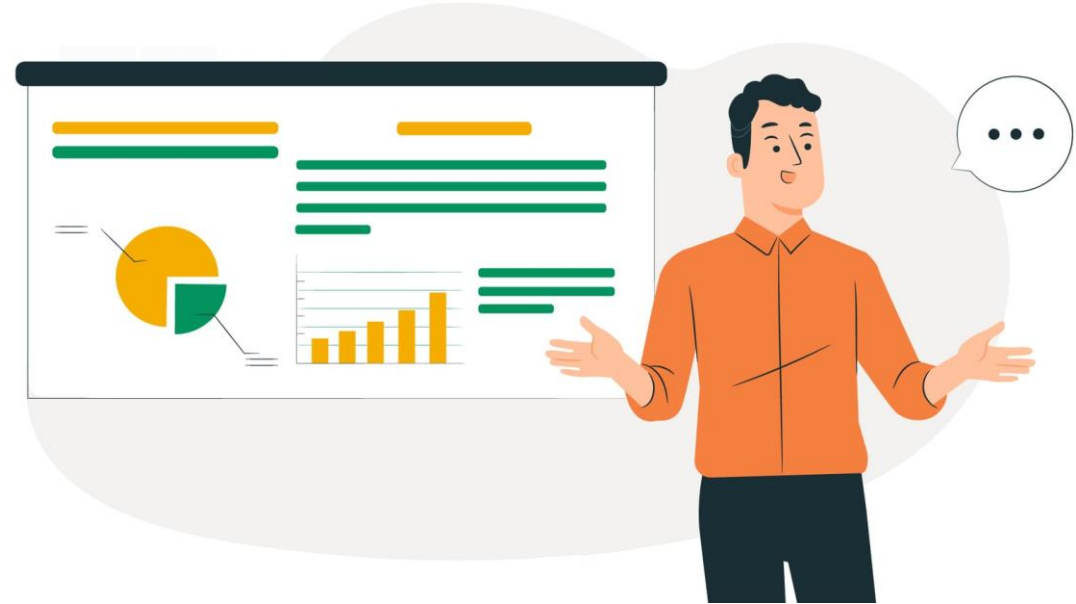
a) Çalışan ve İş yeri Sayısı Bilgileri

b) İş Kazası Verileri

c) Önleyici Stratejiler

ç) Sunum Özeti

24 Slayt
15-20 dk.

İnşaat sektörü

- ✓ Ekonomimizin **lokomotif** sektörü,
- ✓ **200'den fazla** alt sektörü canlı tutma, mal ve hizmete talep oluşturma potansiyeli,
- ✓ Aynı zamanda **uluslararası** alanda öncü,
  - “Dünyanın En Büyük 250 Uluslararası Müteahhidi” listesi (2024)
  - **43** Türk firması
  - **2.** sırada (1. Çin-81 ve 3. ABD-38)
- ✗ En çok **iş kazası**nın yaşandığı sektörler arasında,
- ✗ **Ölümlü** vakalarda açık ara ilk sırada.

a) Çalışan ve İş yeri Sayısı Bilgileri

2023
SGK

% 11,8

1.928.297

İNŞAAT ÇALIŞAN
SAYISI

16.406.420

TOPLAM ÇALIŞAN
SAYISI

% 10,3

223.912

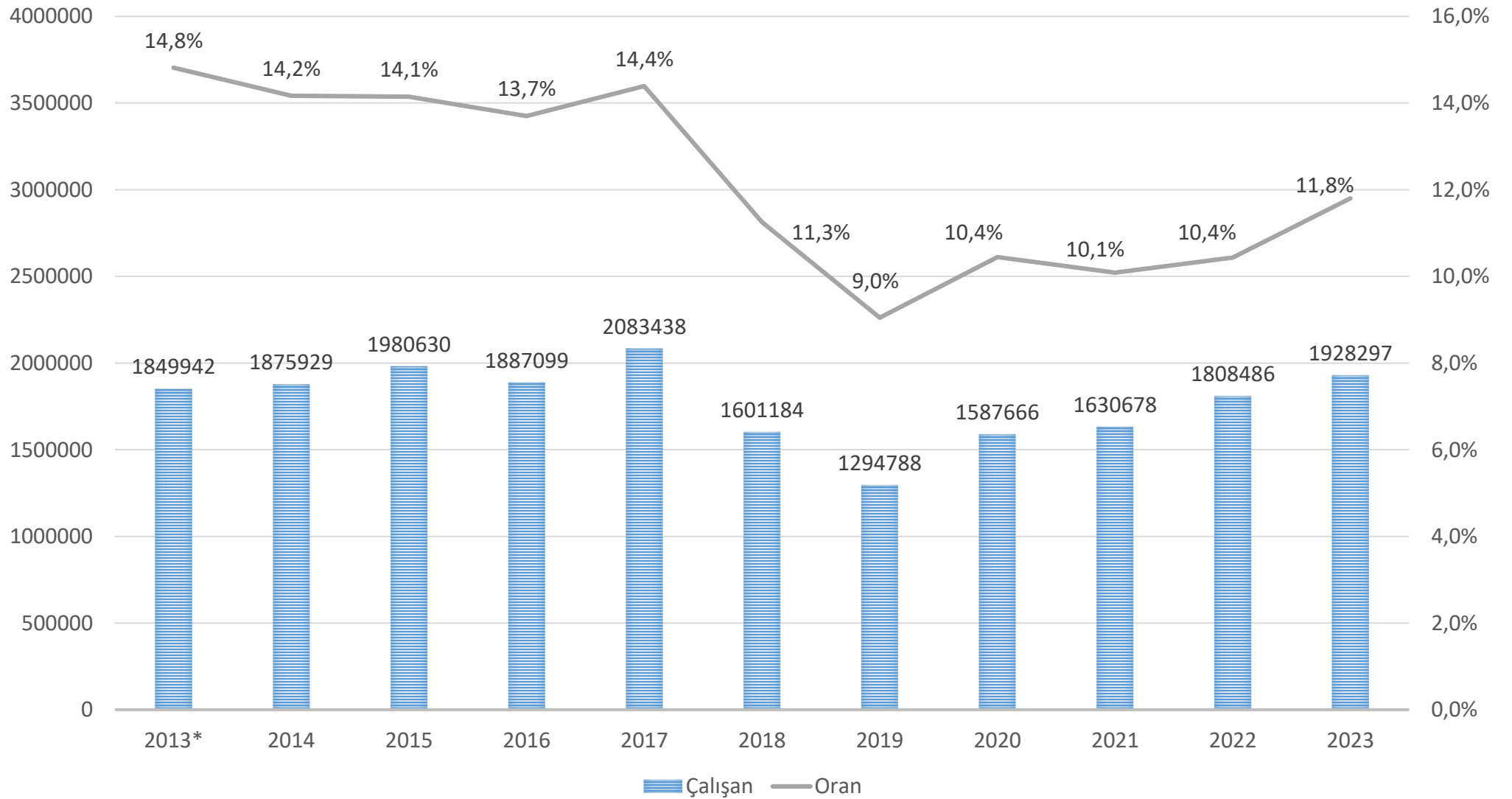
İNŞAAT İŞYERİ
SAYISI

2.179.123

TOPLAM İŞYERİ
SAYISI

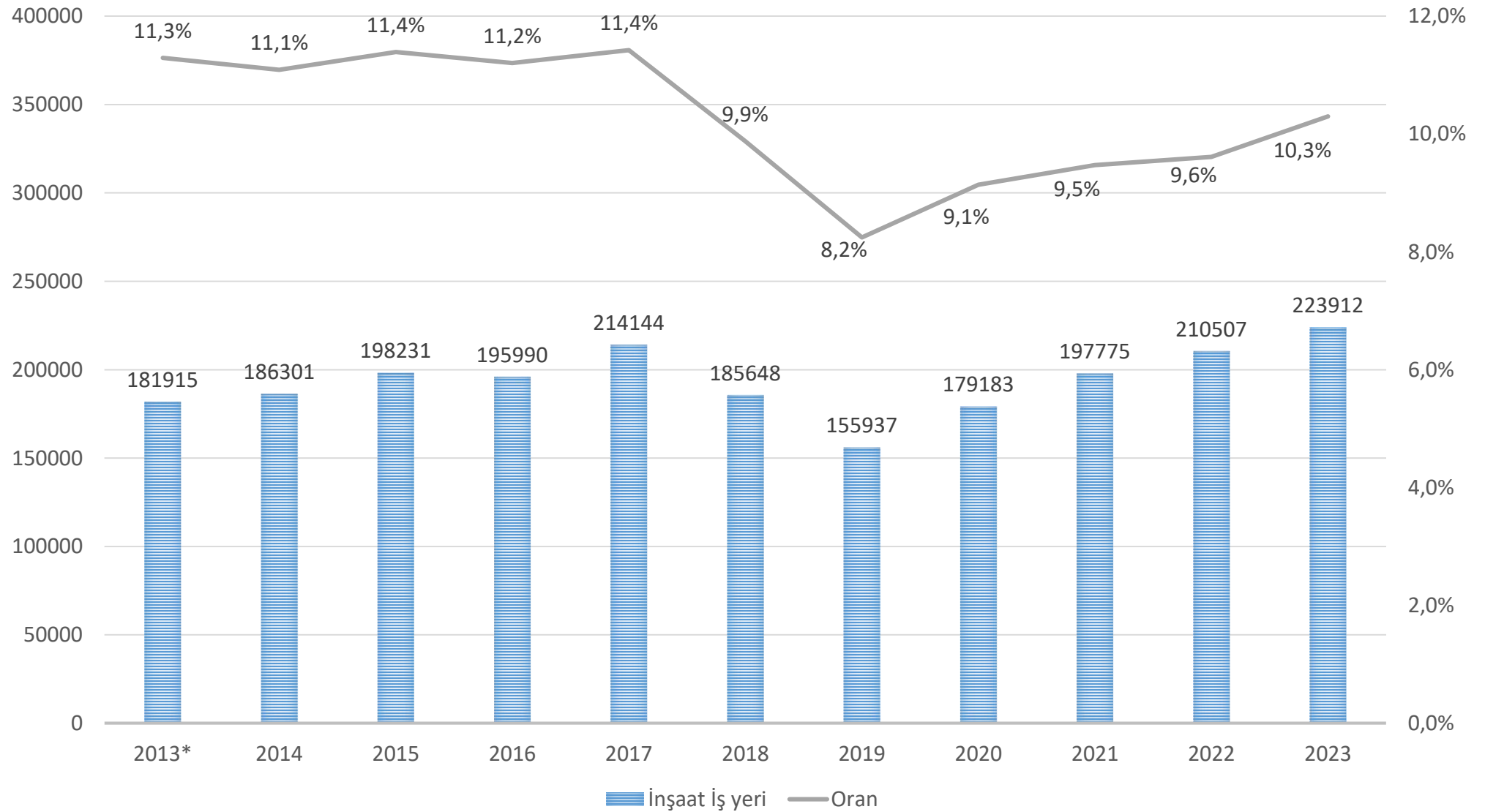

Çalışan sayısı değişimi

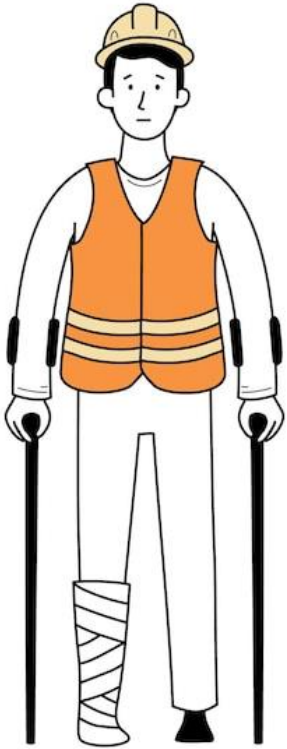

İş yeri sayısı değişimi

b) İş Kazası Verileri

2023
SGK

% 12,1

82.111

İNŞAAT İŞ
KAZALI SAYISI

681.401

TOPLAM İŞ
KAZALI SAYISI

% 28,1

552

İNŞAAT ÖLÜMLÜ İŞ
KAZALI SAYISI

1.966

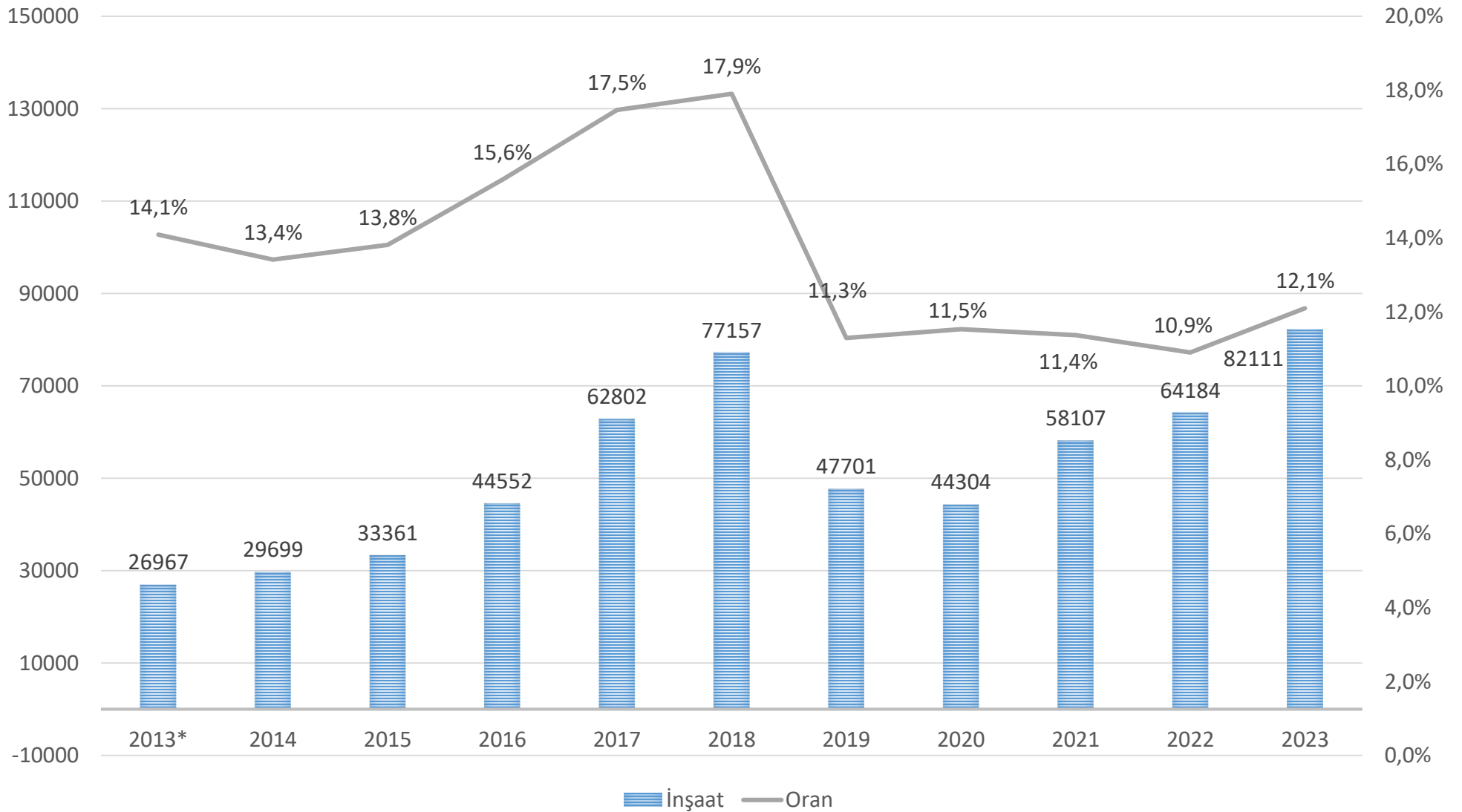
TOPLAM ÖLÜMLÜ
KAZALI SAYISI

Günlük ortalama
iş kazalı sayısı

225

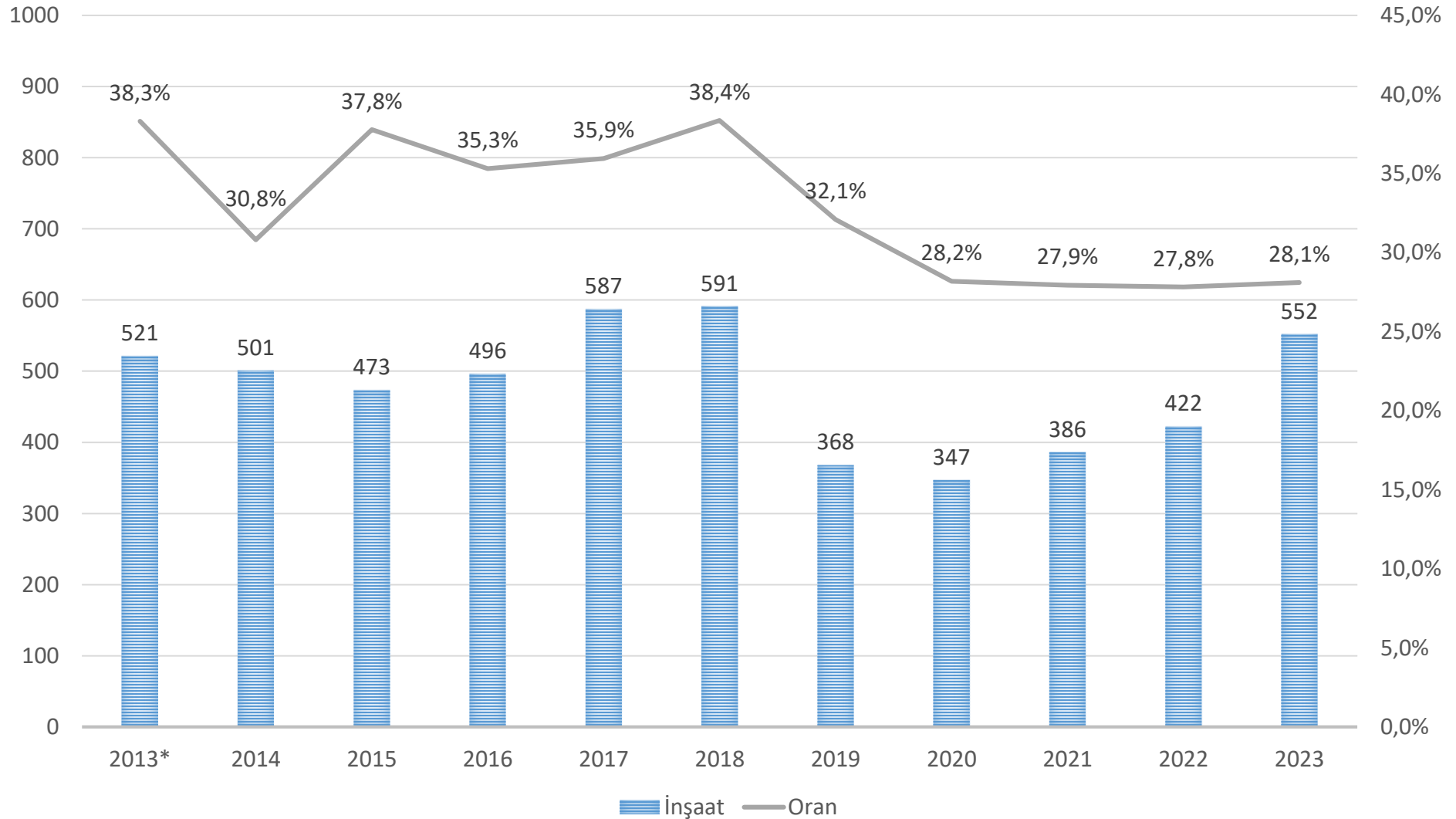
İş kazalı sayısı değişimi

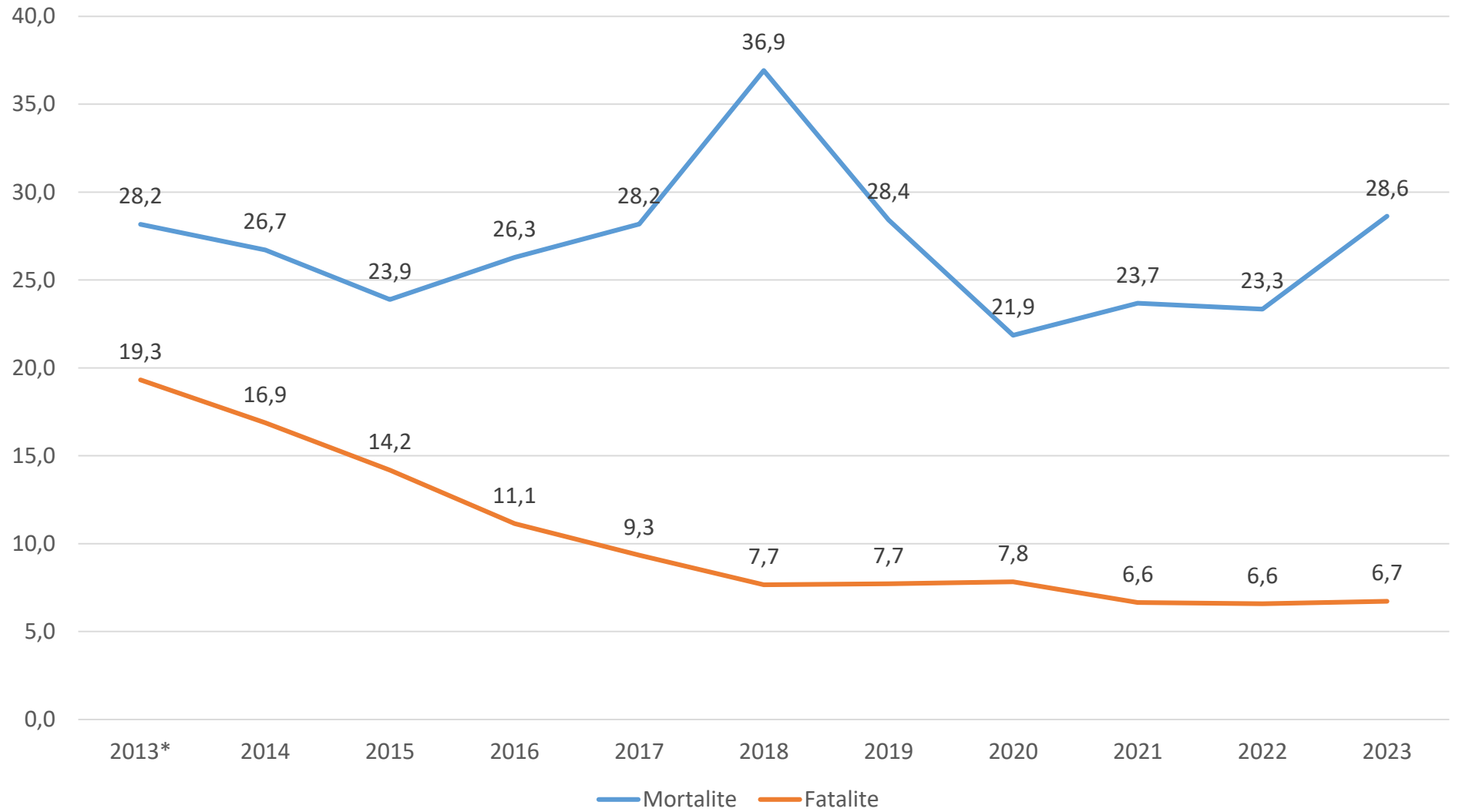

Ölümlü sayısı değişimi

Mortalite ve fatalite hızları

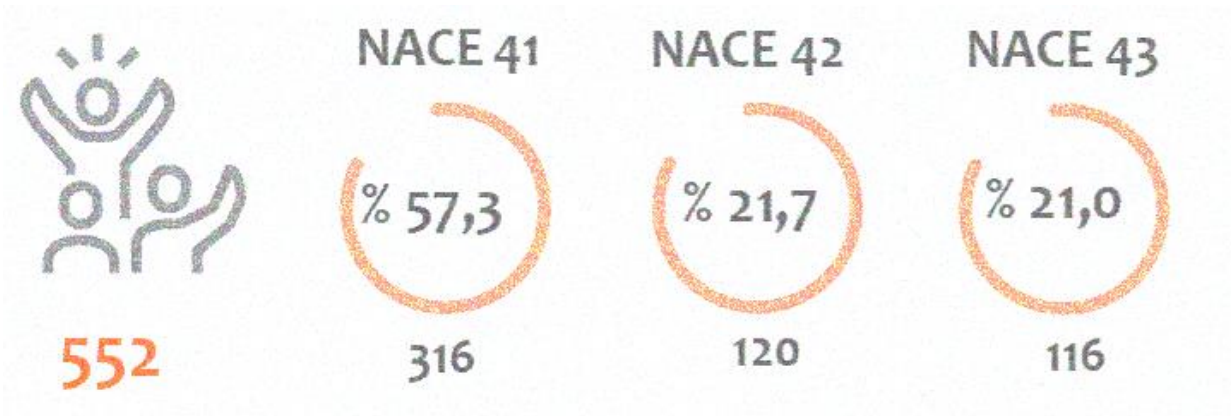
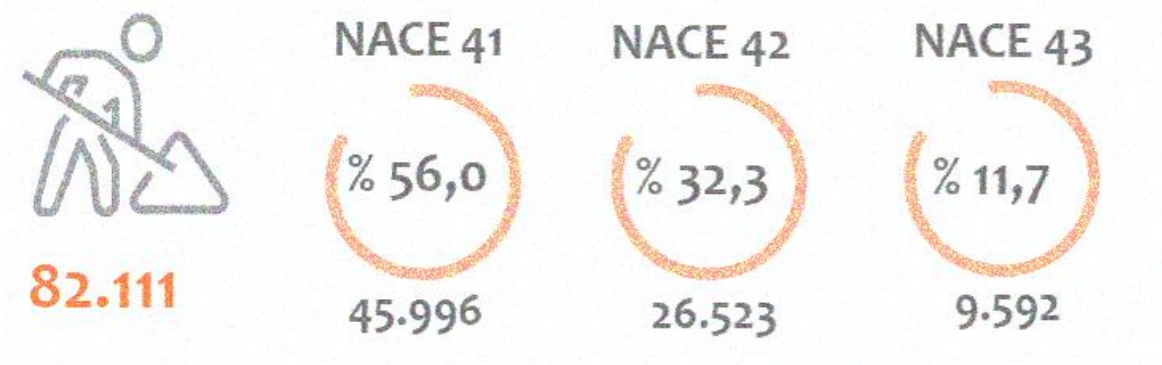

Mortalite: Ölümlü kazalıların yüz bin çalışanda oranı

Fatalite: Ölümlü kazalıların tüm kazalara binde oranı

Faaliyet koluna göre dağılım (SGK-2023)

- 1 41: Bina İnşaatı
- 2 42: Bina Dışı Yapıların İnşaatı
- 3 43: Özel İnşaat Faaliyetleri

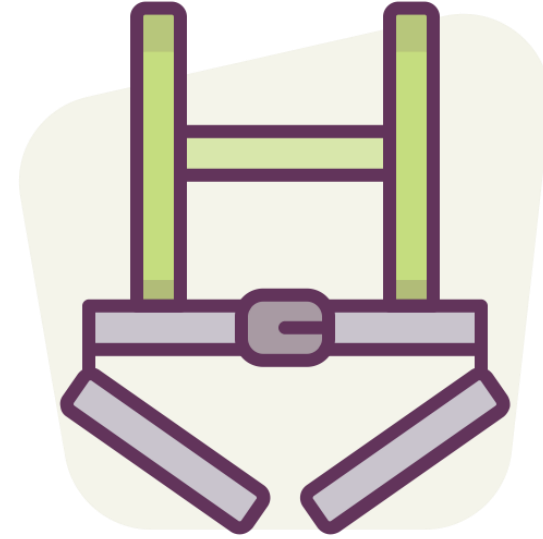

Fatalite Hızları (Binde)

	2'li nace kodu	Fatalite hızı
2	41	6,87
3	42	4,52
1	43	12,1

Ölümlü iş kazaları

- a. Düşme (çalışan düşmesi)
- b. Malzeme düşmesi/Düşen nesnelere
- c. Elektrik çarpması
- ç. Araç ve iş makinası kazaları
- d. Kalıp çökmesi
- e. Göçük/toprak kayması/kayaç düşmesi

f. Ekipman veya parçalarının yerinden çıkması, kırılması, çökmesi

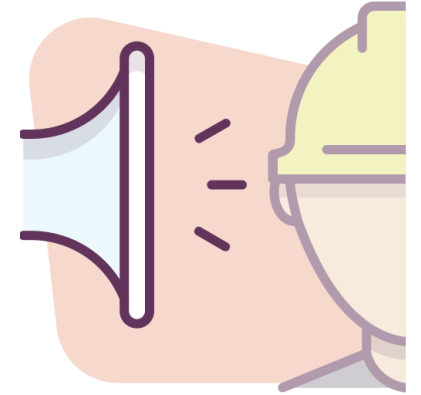
g. Yangın ve patlama

ğ. Tünel/İstinat duvarı/yapı parçası vb. çökmesi

h. Boğulma ve zehirlenme

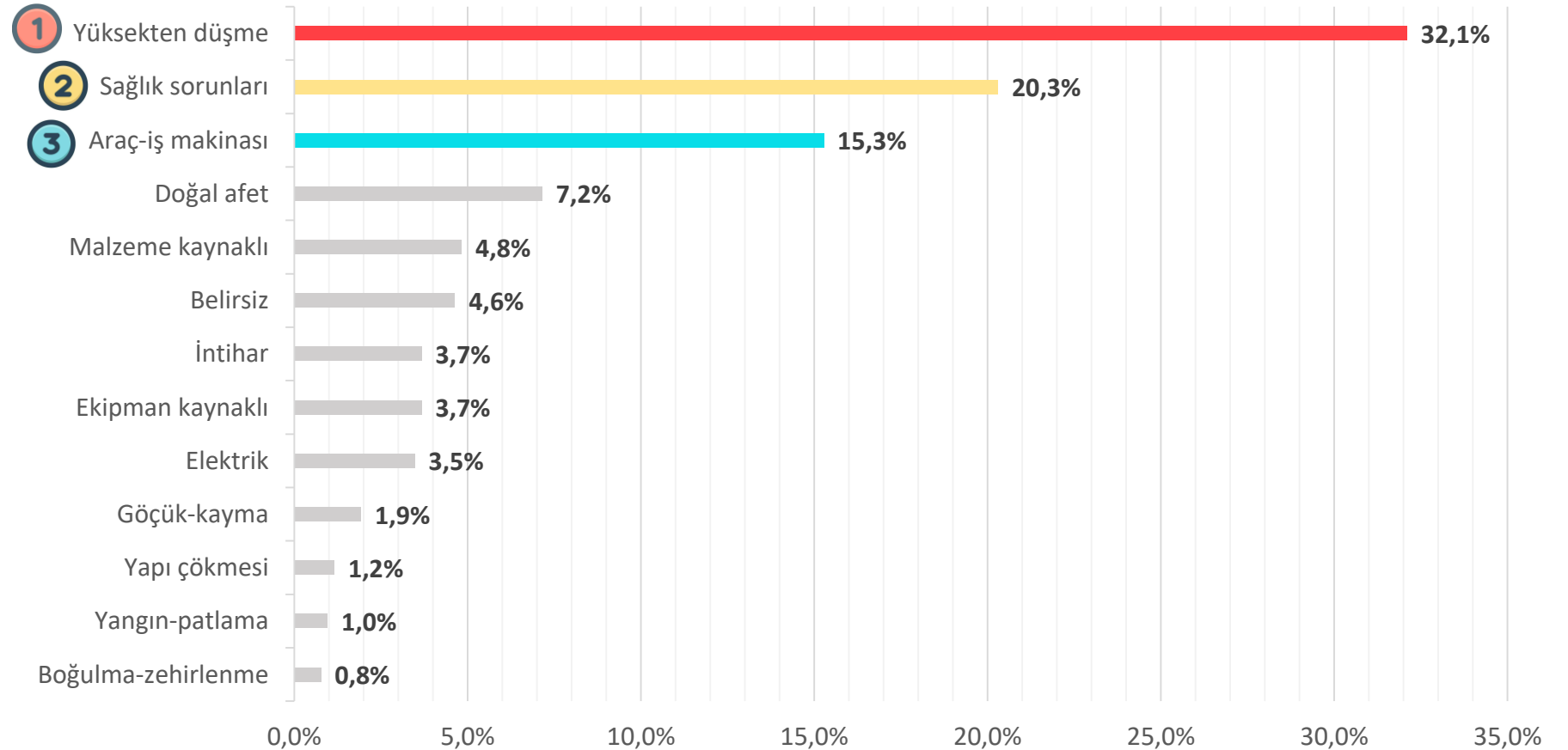
ı. Sağlık sorunu (kalp krizi, beyin kanaması) ve
intihar-kavga vakaları

i. Doğal afetler (deprem, sel, çığ vb.)

Ölümlü kaza tipleri (İnşaat Şube-2023)

SGK iş kazası
bildirimleri
(517 vaka - % 94)

#1 Yüksekten düşme (166)

- İnşaat sektöründe **en çok** can kaybına neden olan kaza tipi,
- Tüm sektörlerdeki toplam düşme kaynaklı ölümlerin yaklaşık **% 80** 'i inşaat sektöründe,
- İnşaat sektöründeki ölümlerin yaklaşık **% 40** 'ı düşme kaynaklı (2013-2023 ortalama verisi),
- Özellikle **bina inşaatları**nda düşmeler daha yaygın.

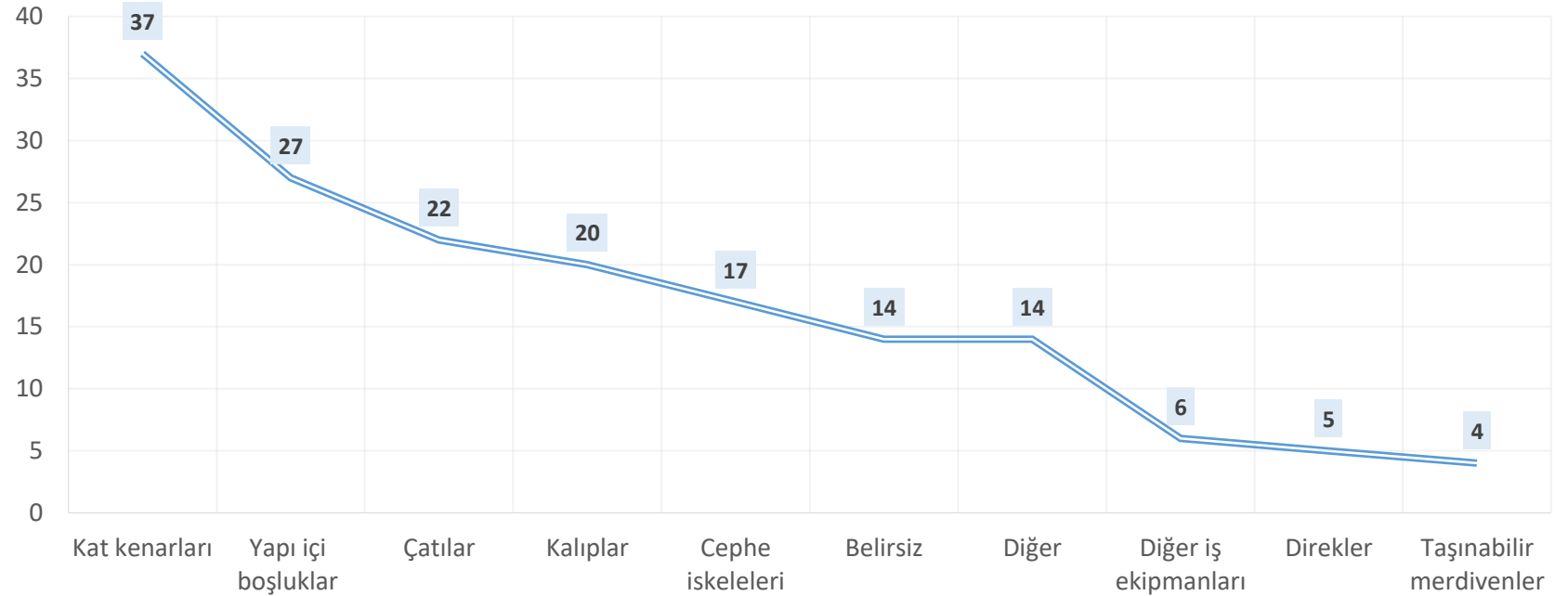
Yüksekten düşme alt sınıfları (İnşaat Şube-2023)

- 1 Kat kenarları (% 22,3)
- 2 Yapı içi boşluklar (% 16,3)
- 3 Çatılar (% 13,3)
- 4 Kalıplar (% 12,0)
- 5 Cephe iskeleleri (% 10,2)

~ % 75

#2 Sağlık sorunları (105)

- ❌ Aşırı sıcak veya soğuk hava koşulları,
- ❌ Ağır fiziksel iş yükü (yoğun fiziksel çalışma, ağır kaldırma, aşırı efor gerektiren işler),
- ❌ Uzun çalışma saatleri,
- ❌ Yoğun iş temposu ve süre baskısı,
- ❌ Düzensiz beslenme ve susuz kalma,
- ❌ Tekrarlanan maruziyetler, uygunsuz işyeri ve çalışma şartları (toz, gürültü vb.)

çalışma esnasında ya da molalarda
birdenbire fenalaşma, göğüs sıkışması,
aniden kötü hissetme, olduğu yere
yığılma gibi

Kalp krizi, beyin kanaması vb.

#3 Araç ve iş makinası (79)

Trafik

- Personel servisi kazaları,
- Çalışanın araç, kamyon vb. direksiyon hâkimiyetini kaybetmesi,
- Başka bir araç ile çarpışma, tren çarpması, kontrolsüz yola çıkma
- Kötü hava koşulları veya ıslak zeminden kaynaklı kazalar,
- Trafik kuralı ihlalleri, aşırı hız, lastik patlaması, şoförün uyuması kaynaklı kazalar,
- Yaya çalışanlara başka bir aracın çarpması

İş makinası

- Geri manevra yapan iş makinesi altında kalma,
- İş makinası ile duvar gibi yapılar arasında sıkışma vb.,
- İş makinası tarafından ezilme,
- İş makinasının devrilmesi vb.

Diğer kaza verileri (İnşaat Şube-2023)

Detaylı veriler için → guvenliinsaat.csgeb.gov.tr

Öğrenim durumu

İlkokul mezunu çalışanlar

En çok iş kazası (% 26) ve
can kaybı (% 29)

Yaş aralığı

20-34 yaş aralığı

En çok iş kazası (% 49)

35-49 yaş aralığı

En çok can kaybı (% 33)

Kaza anındaki eylem

Çalışırken

İş kazası anındaki eylem (% 87)

Can kayıplarının ise üçte
ikisi çalışırken; %15'i '**ara
dinlenmesinde**' olmuştur.

Kaza ili

İstanbul

En çok iş kazası
(% 28) ve can
kayıbı (% 22)

Kaza ayı

Eylül

En çok iş kazası (% 13)

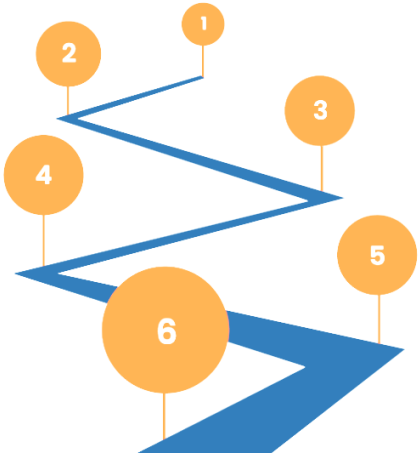
Ağustos ve Şubat

En çok can kaybı
(% 11)

c) Önleyici Stratejiler

Geleneksel güvenlik tedbirleri

1 Risk değerlendirmesi ve proaktif önlemler

Tehlikelerin belirlenmesi, geçmiş iş kazaları ve ramak kala olayların analizi, proje öncesi sağlık ve güvenlik planının hazırlanması vb.

2 Eğitim ve farkındalık programları

İşe başlama, temel iş sağlığı ve güvenliği eğitimleri ile mesleki eğitimler, hatırlatıcı ve farkındalığı arttırıcı görsel içerikler (afişler), iş başı konuşmaları vb.

3 İyi uygulama örnekleri

Dünyada, ülkemizde ya da yakın çevrede inşaat sahalarında uygulanan başarılı İSG uygulamalarının takibi ve uyarlanması vb.

4 Denetim ve sürekli iyileştirme

Etkin saha gözleminin yapılması, çalışma izin ve prosedürlerinin geliştirilmesi, ekipman kontrollerinin yapılması, iletişim ve koordinasyonun sağlanması vb.

5 Sağlık gözetimi

Ağır iş yükü ve yoğun çalışma temposu gibi durumlar dikkate alınarak çalışanların hem psikolojik hem de fiziksel sağlık durumlarının izlenmesi vb.

6 Doğru ekipman kullanımı

Yapılacak işe uygun, toplu koruma önlemlerine yer veren, mevzuat ve standarda uygun iş ekipmanlarının kullanılması vb.

Yeni nesil teknolojik güvenlik tedbirleri

1 Yapay zeka (AI) destekli sistemler

Sensörler, kameralar ve diğer kaynaklardan gelen büyük miktarda verinin analizi ve risklerin tahmini, KKD kullanımı, güvensiz davranış gibi durumlara yönelik gerçek zamanlı uyarılar vb.

2 Nesnelerin interneti (IoT) ve sensörler

Biyometrik sensörlerle donatılmış giyilebilir teknoloji ile çalışanların sağlık ve güvenliğinin gerçek zamanlı izlenmesi ve yüksek kalp atış hızı, aşırı yorgunluk vb. durumlarda anında uyarılar

Akıllı baretler, düşmeleri algılayan yelekler, akıllı saatler; aşırı yükleme, mekanik arızalar ya da çarpışma gibi durumları önceden tespit eden iş makinalarına entegre sensörler vb.

3 Drone ve robotik Sistemler

Kameralı dronlar ile inşaat sahalarının havadan görüntülenmesi ve alan analizleri ile denetimlerin geliştirilmesi, yük taşıma süreçlerine destek sağlanması; otonom robotların tehlikeli alanlarda çalışarak çalışanları tehlikeden uzak tutması vb.

4 Artırılmış (AR) ve sanal gerçeklik (VR) eğitimleri

Çalışanların, risklere doğrudan maruz kalmadan gerçekçi senaryolarda deneyim kazanması.

5 Saha izleme sistemleri

Şantiye kameraları ve uzaktan izleme sistemleri ile sahanın denetlenmesi.

6 Mobil uygulama ve dijital platformlar

Sahadaki güvenlik verilerinin anlık idarecilere iletilmesi ve tehlike bildirimleri vb.

DIJİTAL
DÖNÜŞÜM

ç) Özet

1

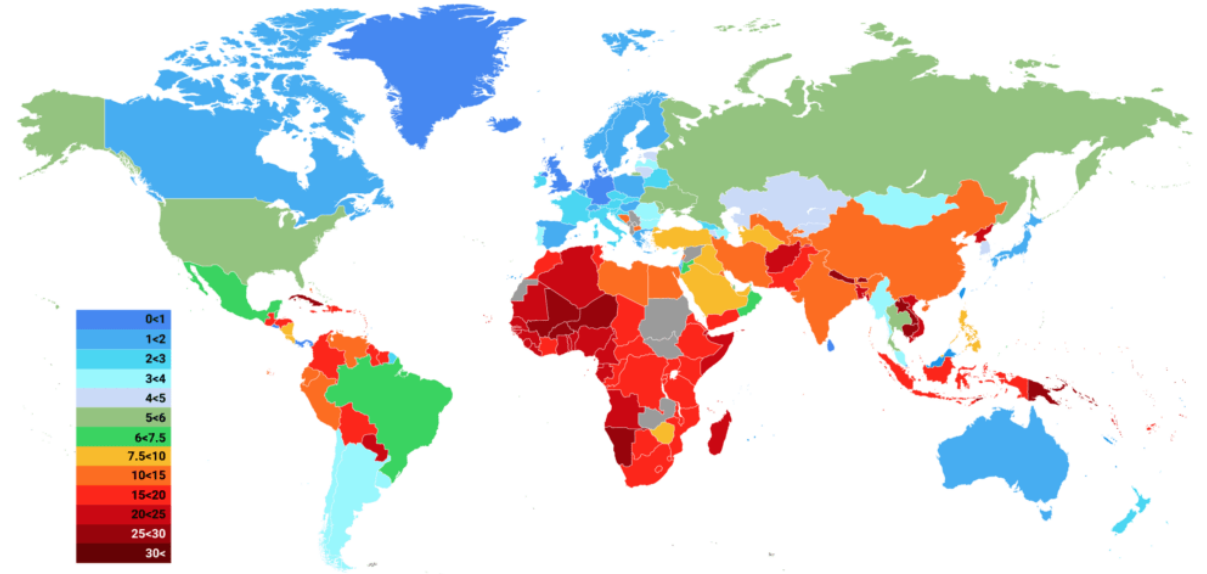
İnşaat sektörü, en tehlikeli sektörler arasındadır. Ekonomik olarak gelişmiş ülkelerde, inşaat çalışanlarının işyerinde ölümcül bir kaza geçirme olasılığı diğer çalışanlara kıyasla **3 ila 4 kat** daha fazladır. Daha az gelişmiş ülkelerde ise inşaat işinin taşıdığı riskler **3 ila 6 kat** daha fazladır.

Yüz bin çalışanda hayatını kaybeden çalışan sayısı

2023

Tüm sektörler	9,1
İnşaat	28,6

3,1 kat

2

İş kazası ve can kaybında en büyük sorun

Yüksekten düşme

Kat kenarları

+

Sağlık sorunları

Sağlık gözetimi

3

Geleneksel tedbirler

Dijital dönüşüm
Yeni nesil tedbirler

İş sağlığı ve güvenliği için temel taşlar

İnsan hatası

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Mevzuat Hakkımızda S.S.S. f y o

İnşaat Sektöründe
İş Sağlığı ve Güvenliği

ANASAYFA SEKTÖR HAKKINDA HABERLER İSG KONULARI İSTATİSTİKLER VİDEOLAR YAYINLAR

GÜVENLİĞİMİZİ BİRLİKTE İNŞA EDELİM

İNŞAAT SEKTÖRÜNDE İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

İSTATİSTİKLER

İnşaat sektörü, SGK istatistiklerine göre ülkemizde yaşanan iş kazası sayıların bakımından maden ve metal sektörleri ile birlikte ilk sıralarda yer almaktadır. İş kazası sonucu ölümlerde ise sektörün, toplam ölümlerin yaklaşık 3'te 1'ini oluşturduğu ve ilk sırada yer aldığı görülmektedir.

2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020
2021 2022 2023

İstatistikler başlığında yer alan veriler; İSG alanında karar destek sisteminin ön hazırlığını oluşturulması için geliştirilen İSG Bilgi Yönetim Sisteminden (İBYS) alınmıştır.

2013 yılı verileri dâhilinde aşağıdaki bilgilere yer verilmiştir:

- İnşaat Sektöründe İş Kazası Geçirenlerin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı
- İnşaat Sektöründe İş Kazası Geçirenlerin Yaşa Göre Dağılımı
- Sektörde En Çok İş Kazasının Meydana Geldiği İller

İNŞAAT SEKTÖRÜ 2013 İSTATİSTİKLERİ

- İletişim Formu**
- Görüş-Öneri Soru
- Adı SOYADI:
- e-Posta:
- Telefon:
- Açıklama:
- En fazla 1000 Karakter
- Gönder**
- Soru 1) Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği kapsamına sadece 41, 42 ve 43 ikili nace kodunda yer alan işyerleri mi dahil olmaktadır?
- Soru 2) Sağlık günlük planı hazırlanması tüm yapı işlerinin yapıldığı işyerleri için zorunlu mudur, bu konuda herhangi bir istisna bulunmakta mıdır?
- Soru 3) İnşaat sahasında yer alan tüm işveren ve alt işverenlerin sağlık ve güvenlik planı hazırlanması zorunlu mudur?
- Soru 4) Sağlık ve Güvenlik Planı kim veya kimler tarafından hazırlanmalıdır?
- Soru 5) Yapı İşlerinde kimler sağlık ve güvenlik koordinatörü olarak görevlendirilebilir?
- Soru 6) Mevzuatta yüksekte yapılan çalışmaların ehil bir kişinin kontrolünde yapılacağı ifade edilmektedir. Bu ehil kişi kimdir ve iş güvenliği uzmanı olabilir mi?
- Soru 7) İş güvenliği uzmanları yüksekte çalışma eğitimi verebilir mi?

YAYINLAR

BİLGİ KARTLARI REHBERLER SUNUMLAR DİĞER YAYINLAR POSTERLER

DONATI İŞLERİ
Taşıma ve İstifleme

DONATI İŞLERİ
Temel Hususlar

ORUÇLU ÇALIŞMA
Temel Hususlar

GEMİCİ MERDİVENİ
Kafesin Yeterliliği

GEMİCİ MERDİVENİ
Düşmeye Karşı Koruma

GEMİCİ MERDİVENİ
Güvenli Kullanım

GEMİCİ MERDİVENİ
Tasarım

GEMİCİ MERDİVENİ
Temel Hususlar

27.02.2025

İnşaat sektörü 2023 yılı iş kazası istatistiklerini inceledik.

İnşaat Şubesi olarak 2013 yılından bu yana yürüttüğümüz çalışmalar içerisinde, iş kazalarının sektörler bazda incelenerek analiz edilmesine ayrı bir önem vermekte ve her yıl düzenli olarak inşaat kazalarını detaylı şekilde incelemekteyiz.

- Başlıklar**
- » İnşaat sektörü 2023 yılı iş kazası istatistiklerini inceledik.
  - » İş kazası bildirimleri doğru şekilde yapılmalı!
  - » JISHA ile çevrimici istişare toplantısı gerçekleştirildi.
  - » Uchida-Kraepelin (UK) Testi tanıtım etkinliğine katıldık.
  - » İnşaatlarda standarda uygun ve güvenli ekipman kullanın!
  - » Japonya'da ülkemizi temsil ettik!
  - » Akkuyu NGS saha ziyaretlerimiz devam ediyor.
  - » MYK İnşaat Sektör Komitesi 55. toplantısına katkı sunduk.
  - » Akkuyu Nükleer Güç Santrali inşaatını ziyaret ettik.

Güvenli İnşaat

'Güvenliğimizi Birlikte İnşa Edelim'

guvenliinsaat.csgb.gov.tr

GÜVENLİĞİMİZİ BİRLİKTE İNŞA EDELİM!

TEŞEKKÜR EDERİM

